

Số: /BC-KTNS

Quảng Bình, ngày tháng 3 năm 2024

BÁO CÁO

Thẩm tra các dự thảo nghị quyết của UBND tỉnh trình HĐND tỉnh tại kỳ họp thứ 15, HĐND tỉnh khóa XVIII

Thực hiện chức năng, nhiệm vụ theo quy định của pháp luật, tại kỳ họp này Ban Kinh tế - Ngân sách được Thường trực HĐND tỉnh phân công chủ trì, phối hợp với các Ban của HĐND tỉnh thẩm tra 06 dự thảo nghị quyết:

- Nghị quyết về giao nhiệm vụ cho UBND tỉnh thực hiện một số nội dung trong dự toán chi ngân sách năm 2024;
- Nghị quyết điều chỉnh và dừng chủ trương đầu tư các dự án đầu tư công trên địa bàn tỉnh;
- Nghị quyết phê duyệt chủ trương đầu tư các dự án đầu tư công;
- Nghị quyết về việc kéo dài thời gian thực hiện và giải ngân kế hoạch vốn đầu tư công năm 2023 sang năm 2024 (nguồn vốn ngân sách địa phương);
- Nghị quyết bổ sung, điều chỉnh danh mục dự án thu hồi đất, chuyển mục đích sử dụng đất năm 2024 trên địa bàn tỉnh Quảng Bình;
- Nghị quyết phê duyệt chủ trương chuyển mục đích sử dụng rừng sang mục đích khác trên địa bàn tỉnh Quảng Bình;

Quá trình thẩm tra, Ban Kinh tế - Ngân sách đã làm việc với các cơ quan chuyên môn của UBND tỉnh liên quan đến việc soạn thảo dự thảo Nghị quyết và có sự thống nhất điều chỉnh, bổ sung một số nội dung. Sau đây là kết quả thẩm tra:

I. Thẩm tra dự thảo Nghị quyết về giao nhiệm vụ cho UBND tỉnh thực hiện một số nội dung trong dự toán chi ngân sách năm 2024

Sau khi nghiên cứu Tờ trình số 475/TTr-UBND ngày 19/3/2024 của UBND tỉnh và dự thảo Nghị quyết về giao nhiệm vụ cho UBND tỉnh quyết định một số nội dung chi trong dự toán ngân sách năm 2024; căn cứ các quy định pháp luật và tình hình thực tế của địa phương, Ban Kinh tế - Ngân sách có ý kiến như sau:

1. Sự cần thiết và cơ sở pháp lý ban hành Nghị quyết

Ngày 08/12/2023, HĐND tỉnh đã ban hành Nghị quyết số 148/NQ-HĐND ngày về dự toán thu ngân sách nhà nước trên địa bàn, chi ngân sách địa phương và phương án phân bổ ngân sách địa phương năm 2024. Theo đó, có một số khoản chi ngân sách chưa giao dự toán cho các đơn vị dự toán cấp I đối với các nhiệm vụ chưa xác định rõ đơn vị thực hiện và các nội dung dự kiến phát sinh nhưng chưa có chủ trương của cấp có thẩm quyền.

Theo quy định tại điểm b khoản 3, Điều 5, Thông tư số 76/2023/TT-BTC ngày 29 tháng 12 năm 2023 của Bộ Tài chính quy định về việc tổ chức thực hiện dự toán ngân sách nhà nước năm 2024 thì: *Đối với các nhiệm vụ chưa xác định được rõ đơn vị thực hiện trong dự toán đầu năm của các đơn vị dự toán cấp I ở địa phương và các nội dung dự kiến phát sinh nhưng chưa có chủ trương của Ủy ban nhân dân cùng cấp cho phép thực hiện, căn cứ quy định của Luật Ngân sách nhà nước và các văn bản hướng dẫn Luật và tình hình thực tế ở địa phương để thực hiện theo phương án:*

“b)... Khi phát sinh nhiệm vụ được cấp có thẩm quyền quyết định, cơ quan tài chính báo cáo Ủy ban nhân dân cùng cấp để trình Hội đồng nhân dân cùng cấp xem xét, quyết định, trường hợp được Hội đồng nhân dân cùng cấp giao nhiệm vụ cho Ủy ban nhân dân thực hiện thì cơ quan tài chính báo cáo Ủy ban nhân dân ban hành quyết định giao bổ sung dự toán cho các đơn vị dự toán cấp I.”

Do đó, việc UBND tỉnh trình HĐND tỉnh thông qua Nghị quyết cá biệt về giao nhiệm vụ cho UBND tỉnh thực hiện một số nội dung trong dự toán chi ngân sách năm 2024 là cần thiết, phù hợp với tình hình thực tế và đảm bảo quy định theo Thông tư số 76/2023/TT-BTC ngày 29 tháng 12 năm 2023 của Bộ Tài chính.

2. Về nội dung dự thảo Nghị quyết

Ban Kinh tế - Ngân sách thông nhất trình HĐND tỉnh thông qua Nghị quyết như đề nghị của UBND tỉnh. Đồng thời có thêm ý kiến sau:

Đề nghị UBND tỉnh triển khai thực hiện việc giao bổ sung dự toán cho các đơn vị dự toán cấp I đảm bảo theo đúng quy định của Luật Ngân sách Nhà nước và các quy định của pháp luật có liên quan; Chỉ đạo Sở Tài chính triển khai thực hiện việc giao bổ sung dự toán cho các đơn vị dự toán cấp I trong phạm vi dự toán đã được HĐND tỉnh giao theo từng nhiệm vụ chi, đảm bảo chặt chẽ, tiết kiệm, hiệu quả.

II. Thẩm tra dự thảo Nghị quyết điều chỉnh và dừng chủ trương đầu tư các dự án đầu tư công trên địa bàn tỉnh

Sau khi nghiên cứu Tờ trình số 508/TTr-UBND ngày 22/3/2024 của UBND tỉnh và dự thảo Nghị quyết; căn cứ Luật Đầu tư công năm 2019, các quy định liên quan và tình hình thực tế, Ban Kinh tế - Ngân sách có ý kiến như sau:

1. Cơ sở pháp lý và sự cần thiết ban hành Nghị quyết

Theo báo cáo của UBND tỉnh, trong quá trình triển khai thực hiện, một số dự án sử dụng vốn đầu tư công ngân sách tỉnh tiết kiệm được kinh phí qua đấu thầu, dự phòng và chủ đầu tư đề xuất sử dụng số kinh phí tiết kiệm để bổ sung quy mô đầu tư nhằm nâng cao giá trị sử dụng, hiệu quả của dự án; có dự án phải dừng thực hiện để tránh trùng lặp phạm vi đầu tư;... Do vậy, cần thiết phải thực hiện điều chỉnh chủ trương đầu tư dự án hoặc dừng thực hiện dự án. Theo quy định của Luật Đầu tư công năm 2019, việc quyết định/điều chỉnh chủ trương đầu tư các dự án nói trên thuộc thẩm quyền của HĐND tỉnh.

Vì vậy, việc UBND tỉnh trình HĐND tỉnh ban hành Nghị quyết phê duyệt

điều chỉnh chủ trương đầu tư các dự án đầu tư công trên địa bàn tỉnh là cần thiết và phù hợp với quy định của pháp luật.

2. Về nội dung trình dự thảo Nghị quyết

Theo phân công của Thường trực HĐND tỉnh, Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh thẩm tra đề xuất điều chỉnh chủ trương đầu tư đối với Dự án sửa chữa, nâng cấp hồ chứa nước Cửa Nghè, huyện Bồ Trạch thuộc dự án sửa chữa, nâng cấp các hồ, đập xung yếu tỉnh Quảng Bình và dừng chủ trương đầu tư Dự án Hạ tầng kỹ thuật khu dân cư phía Nam đường Cao Thắng, xã Lộc Ninh, thành phố Đồng Hới.

Qua nghiên cứu nội dung Tờ trình, dự thảo Nghị quyết của UBND tỉnh và Báo cáo đề xuất điều chỉnh chủ trương đầu tư từng dự án, kết hợp kiểm tra thực tế tại hiện trường, Ban Kinh tế - Ngân sách nhận thấy:

- Đối với việc điều chỉnh chủ trương đầu tư đối với Dự án sửa chữa, nâng cấp hồ chứa nước Cửa Nghè, huyện Bồ Trạch thuộc dự án sửa chữa, nâng cấp các hồ, đập xung yếu tỉnh Quảng Bình: Theo báo cáo của chủ đầu tư, hiện nay, dự án cơ bản thi công hoàn thành các hạng mục chính. Sau khi cân đối đủ nguồn vốn cho các hạng mục đã được phê duyệt vẫn còn kinh phí từ nguồn dự phòng dự án, các chi phí tiết kiệm trong trình đấu thầu và thực hiện dự án. Để nâng cao hiệu quả công tác vận hành, khai thác công trình, chủ đầu tư đề xuất bổ sung thêm một số hạng mục như: Tràn xả lũ, công thoát nước, đường công vụ, kênh tưới,... Việc bổ sung quy mô đầu tư như trên là cần thiết, phù hợp với tình hình thực tế và không làm tăng tổng mức đầu tư. Do vậy, Ban Kinh tế - Ngân sách thống nhất trình HĐND tỉnh xem xét, quyết định điều chỉnh chủ trương đầu tư dự án như đề nghị của UBND tỉnh.

- Đối với việc dừng chủ trương đầu tư Dự án Hạ tầng kỹ thuật khu dân cư phía Nam đường Cao Thắng, xã Lộc Ninh, thành phố Đồng Hới: Dự án được UBND tỉnh phê duyệt chủ trương đầu tư tại Quyết định số 1308/QĐ-UBND ngày 19/4/2017, HĐND tỉnh điều chỉnh chủ trương đầu tư tại Nghị quyết số 134/NQ-HĐND ngày 28/8/2020. Theo đó, Dự án có tổng mức đầu tư 36.000 triệu đồng, sử dụng Nguồn tạm ứng Quỹ Phát triển đất tỉnh và nguồn thu đấu giá quyền sử dụng đất dự án, thời gian thực hiện 2017 - 2021.

Tuy nhiên, ngày 16/7/2021, Thường trực Tỉnh ủy có Thông báo số 276-TB/TU, theo đó, thống nhất chủ trương điều chỉnh cục bộ một số khu đất trong Quy hoạch chung điều chỉnh xây dựng thành phố Đồng Hới và vùng phụ cận đến năm 2025, tầm nhìn đến năm 2035. Theo đó, phạm vi thực hiện dự án Hạ tầng kỹ thuật khu dân cư phía Nam đường Cao Thắng, xã Lộc Ninh được điều chỉnh để thực hiện dự án Trung tâm Thể dục thể thao tỉnh Quảng Bình. Do vậy, việc dừng chủ trương đầu tư Dự án là cần thiết. Ban Kinh tế - Ngân sách thống nhất trình HĐND tỉnh xem xét dừng chủ trương đầu tư Dự án như đề nghị của UBND tỉnh, đồng thời, có thêm một số ý kiến sau:

+ Phạm vi thực hiện dự án Hạ tầng kỹ thuật khu dân cư phía Nam đường Cao Thắng, xã Lộc Ninh được điều chỉnh để thực hiện dự án Trung tâm Thể dục

thể thao tỉnh Quảng Bình từ năm 2021, nhưng đến nay mới trình HĐND tỉnh dừng chủ trương đầu tư dự án là chậm. Đề nghị chủ đầu tư và các cơ quan, đơn vị có liên quan rút kinh nghiệm trong công tác tham mưu.

+ Theo báo cáo của UBND tỉnh, Dự án đã triển khai công tác đền bù, giải phóng mặt bằng từ nguồn kinh phí tạm ứng Quỹ Phát triển đất tỉnh. Sau khi dừng chủ trương đầu tư, đề nghị UBND tỉnh chỉ đạo các cơ quan, đơn vị liên quan tham mưu phương án xử lý số kinh phí đã sử dụng và phương án hoàn ứng Quỹ Phát triển đất tỉnh đảm bảo đúng quy định.

III. Thẩm tra dự thảo Nghị quyết phê duyệt chủ trương đầu tư các dự án đầu tư công

Sau khi nghiên cứu Tờ trình số 512/TTr-UBND ngày 26/3/2024 về đề nghị thông qua Nghị quyết phê duyệt chủ trương đầu tư các dự án đầu tư công; căn cứ Luật Đầu tư công năm 2019, các quy định liên quan và tình hình thực tế của địa phương, Ban Kinh tế - Ngân sách có ý kiến như sau:

1. Cơ sở pháp lý và sự cần thiết ban hành Nghị quyết

Hiện nay, một số hồ chứa nước trên địa bàn tỉnh đã xuống cấp, có nguy cơ mất an toàn trong mùa mưa lũ cần được nâng cấp, sửa chữa sớm. Mặt khác, có dự án cần sớm đầu tư để kịp thời đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội, đồng thời, hỗ trợ đẩy nhanh tiến độ thực hiện dự án trọng điểm của tỉnh. Ban Kinh tế - Ngân sách thống nhất sự cần thiết thông qua chủ trương đầu tư các dự án.

Theo quy định tại khoản 7, điều 17 của Luật Đầu tư công năm 2019: *Hội đồng nhân dân các cấp quyết định chủ trương đầu tư chương trình, dự án nhóm B, nhóm C sử dụng vốn ngân sách địa phương, bao gồm cả vốn bổ sung có mục tiêu từ ngân sách cấp trên, các nguồn vốn hợp pháp của địa phương thuộc cấp mình quản lý, trừ chương trình, dự án thuộc thẩm quyền quyết định chủ trương đầu tư của Thủ tướng Chính phủ.*

Như vậy, việc UBND tỉnh trình HĐND tỉnh phê duyệt chủ trương đầu tư dự án trên là cần thiết và phù hợp với quy định của pháp luật.

2. Về nội dung trình dự thảo Nghị quyết

Tại Tờ trình số 512/TTr-UBND ngày 26/3/2024, UBND tỉnh trình HĐND tỉnh xem xét, phê duyệt chủ trương đầu tư đối với 03 dự án, cụ thể:

- Dự án sửa chữa, khắc phục dự án hồ chứa nước Cơn Ruộng, xã Thanh Trạch, huyện Bố Trạch

- Dự án sửa chữa, khắc phục dự án hồ chứa nước Eo Hụ, xã Minh Hóa, huyện Minh Hóa

- Dự án đầu tư dự án Giải phóng mặt bằng và san lấp KCN Cảng biển Hòn La mở rộng.

Qua xem xét hồ sơ kết hợp kiểm tra thực địa, Ban Kinh tế - Ngân sách nhận thấy: Nội dung đề xuất chủ trương đầu tư Dự án bao gồm: Mục tiêu đầu tư; quy mô đầu tư; tổng mức đầu tư; nguồn vốn đầu tư; địa điểm và thời gian thực hiện

dự án đảm bảo đúng quy định của Luật đầu tư công năm 2019. Đối với các dự án cụ thể, Ban Kinh tế - Ngân sách có ý kiến như sau:

- Đối với 02 dự án sử dụng nguồn dự phòng ngân sách tỉnh: (i) Dự án sửa chữa, khắc phục dự án hồ chứa nước Con Ruộng, xã Thanh Trạch, huyện Bố Trạch và (ii) Dự án sửa chữa, khắc phục dự án hồ chứa nước Eo Hụ, xã Minh Hóa, huyện Minh Hóa: Nguồn vốn để thực hiện các dự án là nguồn dự phòng ngân sách tỉnh 2023, đã được UBND tỉnh cấp kinh phí tại Quyết định số 3959/QĐ-UBND và Quyết định số 3957/QĐ-UBND ngày 29/12/2023. Các dự án thuộc trường hợp được phép sử dụng nguồn dự phòng theo quy định tại điểm a, khoản 2, Điều 10, Luật Ngân sách nhà nước. Ban Kinh tế - Ngân sách thống nhất trình HĐND tỉnh phê duyệt chủ trương đầu tư các dự án, đồng thời có thêm ý kiến sau:

+ Theo Luật Ngân sách nhà nước, nguồn vốn dự phòng ngân sách tỉnh năm 2023 để thực hiện dự án (sau khi được chuyển nguồn sang năm 2024) chỉ được giải ngân đến hết 31/12/2024. Do vậy, đề nghị chủ đầu tư đẩy nhanh tiến độ hoàn thiện các thủ tục, sớm triển khai thực hiện dự án để đảm bảo hoàn thành dự án đúng thời hạn theo quy định.

+ Đề nghị UBND tỉnh chỉ đạo cơ quan chuyên môn tham mưu trình HĐND tỉnh cập nhật bổ sung vào kế hoạch đầu tư công trung hạn và hàng năm để thống nhất quản lý và theo dõi về đầu tư công trên địa bàn tỉnh.

+ Ngoài các dự án trên, đề nghị UBND tỉnh chỉ đạo cơ quan chuyên môn rà soát các dự án khác sử dụng nguồn dự phòng ngân sách tỉnh 2023 để chỉ đạo, hướng dẫn các cơ quan, đơn vị, địa phương thực hiện trình tự, thủ tục đầu tư dự án theo đúng quy định của pháp luật.

- Đối với Dự án đầu tư dự án Giải phóng mặt bằng và san lấp KCN Cảng biển Hòn La mở rộng: Dự án có tổng mức đầu tư 186.000 triệu đồng được phân kỳ làm 02 giai đoạn: 2024 - 2025 và 2026 - 2027. Dự án dự kiến sử dụng nguồn thu từ các Nhà đầu tư thuê đất và hạ tầng tại KCN Cảng biển Hòn La mở rộng, ứng trước từ Quỹ phát triển đất tỉnh (92.122 triệu đồng) và nguồn thu từ các Nhà đầu tư thuê đất và hạ tầng KCN Bắc Đòng Hới mở rộng (93.878 triệu đồng).

Việc đầu tư thực hiện dự án là rất cần thiết nhằm tạo mặt bằng sạch để thu hút đầu tư vào KCN cảng biển Hòn La mở rộng. Đồng thời góp phần đẩy nhanh tiến độ thực hiện dự án trọng điểm Nhà máy Nhiệt điện Quảng Trạch I. Ban Kinh tế - Ngân sách cơ bản thống nhất trình HĐND tỉnh xem xét, phê duyệt chủ trương đầu tư dự án, đồng thời, có thêm ý kiến như sau:

Hiện nay, Đề án thu từ các Nhà đầu tư thuê đất và hạ tầng KCN Bắc Đòng Hới mở rộng và KCN Cảng biển Hòn La mở rộng chưa được cấp có thẩm quyền phê duyệt. Do vậy, đề nghị UBND tỉnh chỉ đạo Chủ đầu tư khẩn trương hoàn thiện các đề án, trình cấp có thẩm quyền xem xét, quyết định trước khi phê duyệt Dự án để đảm bảo cơ sở pháp lý cho phương án bố trí nguồn vốn cho Dự án và phương án hoàn ứng Quỹ Phát triển đất tỉnh. Chủ đầu tư chịu hoàn toàn trách nhiệm trước HĐND tỉnh và UBND tỉnh về tham mưu cân đối nguồn vốn để thực hiện Dự án từ

nguồn thu từ các nhà đầu tư thuê đất và hạ tầng KCN Bắc Đồng Hới mở rộng và hoàn ứng Quỹ Phát triển đất từ nguồn thu từ các Nhà đầu tư thuê đất và hạ tầng tại KCN Cảng biển Hòn La mở rộng.

IV. Thẩm tra dự thảo Nghị quyết kéo dài thời gian thực hiện và giải ngân vốn kế hoạch đầu tư công năm 2023 sang năm 2024 (nguồn vốn ngân sách địa phương)

Sau khi nghiên cứu Tờ trình số 474/TTr-UBND ngày 19/3/2024 của UBND tỉnh và dự thảo Nghị quyết về kéo dài thời gian thực hiện và giải ngân kế hoạch đầu tư công năm 2023 sang năm 2024 (nguồn vốn ngân sách địa phương); căn cứ Luật Đầu tư công năm 2019, các quy định liên quan và tình hình thực tế của địa phương, Ban Kinh tế - Ngân sách có ý kiến như sau:

1. Cơ sở pháp lý và sự cần thiết ban hành Nghị quyết

Trong quá trình triển khai thực hiện Kế hoạch vốn đầu tư công năm 2023 (nguồn ngân sách tỉnh quản lý), do các nguyên nhân khách quan và chủ quan, đến ngày 31 tháng 01 năm 2024, nhiều dự án không giải ngân hết được số vốn đã bố trí. Để tránh lãng phí nguồn vốn, trên cơ sở quy định của pháp luật, cần thiết phải xem xét, rà soát danh mục các dự án đề xuất kéo dài thời gian thực hiện và giải ngân vốn kế hoạch đầu tư công năm 2023 sang năm 2024.

Theo quy định Khoản 2 Điều 68 Luật Đầu tư công: *“Thời gian thực hiện và giải ngân vốn kế hoạch đầu tư công hằng năm đến ngày 31 tháng 01 năm sau. Trường hợp bất khả kháng, Thủ tướng Chính phủ quyết định đối với vốn ngân sách trung ương, Hội đồng nhân dân cấp tỉnh quyết định đối với vốn ngân sách địa phương cho phép kéo dài thời gian thực hiện nhưng không quá 31 tháng 12 năm sau”*.

Xét tình hình thực tiễn và đối chiếu với quy định nêu trên, việc UBND tỉnh trình HĐND tỉnh ban hành Nghị quyết kéo dài thời gian thực hiện và giải ngân vốn kế hoạch đầu tư công năm 2023 sang năm 2024 (nguồn vốn ngân sách địa phương) là cần thiết và phù hợp với quy định của pháp luật.

2. Về nội dung trình dự thảo Nghị quyết

Tại Tờ trình số 474/TTr-UBND ngày 19/3/2024, UBND tỉnh đề nghị HĐND tỉnh xem xét, cho phép kéo dài thời gian thực hiện và giải ngân vốn kế hoạch đầu tư công năm 2023 sang năm 2024 (nguồn vốn ngân sách địa phương) đối với 369 dự án, với tổng số vốn là: 554.721,792 triệu đồng, trong đó:

- Nguồn vốn ngân sách cấp tỉnh quản lý: Đề xuất kéo dài thời gian thực hiện và giải ngân vốn kế hoạch đầu tư công năm 2023 sang năm 2024 đối với 72 dự án với số vốn 375.791,417 triệu đồng.

- Nguồn vốn cấp huyện, cấp xã quản lý năm 2023 sang năm 2024: Đề xuất kéo dài 297 dự án với số vốn 178.930,375 triệu đồng (trong đó: Ngân sách cấp huyện: 161.640,403 triệu đồng Ngân sách cấp xã: 17.289,972 triệu đồng).

Qua rà soát hồ sơ dự án và làm việc với các cơ quan chuyên môn của UBND tỉnh và một số chủ đầu tư, Ban Kinh tế - Ngân sách nhận thấy, các dự án

đề xuất kéo dài thời gian thực hiện và giải ngân kế hoạch đầu tư công năm 2023 sang năm 2024 đều thuộc các trường hợp được cho phép theo quy định tại điểm b, c, đ, Khoản 1, Điều 48, Nghị định 40/2020/NĐ-CP hướng dẫn thi hành Luật Đầu tư công, cụ thể:

“b) Dự án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư, giải phóng mặt bằng;

c) Dự án được bố trí kế hoạch vốn để hoàn thành, đưa vào sử dụng trong năm kế hoạch nhưng không được bố trí vốn kế hoạch năm sau;

đ) Dự án bị ảnh hưởng tiến độ do thiên tai, thảm họa, dịch bệnh, nguyên nhân khách quan không thể lường trước được và không thể khắc phục được mặc dù đã áp dụng mọi biện pháp cần thiết và khả năng cho phép;”.

Nhìn chung, phần lớn các dự án đề xuất kéo dài thuộc trường hợp “*nguyên nhân khách quan không thể lường trước được và không thể khắc phục được mặc dù đã áp dụng mọi biện pháp cần thiết và khả năng cho phép*”. Cụ thể, các nguyên nhân khách quan là: Một số dự án gặp nhiều khó khăn trong công tác thi công do vướng mắc giải phóng mặt bằng, thời tiết; Thủ tục pháp lý liên quan đến triển khai dự án còn nhiều vướng mắc (về đánh giá tác động môi trường, phòng cháy chữa cháy, đất đai, về chuyển mục đích sử dụng rừng, quy hoạch...), thời gian thẩm định, trình kéo dài;...

Do vậy, Ban Kinh tế - Ngân sách thống nhất trình HĐND tỉnh thông qua dự thảo Nghị quyết như đề nghị của UBND tỉnh tại Tờ trình số 474/TTr-UBND ngày 19/3/2024, đồng thời, có thêm một số ý kiến như sau:

- Về số vốn đề xuất kéo dài từ năm 2023 qua năm 2024: Tại dự thảo Nghị quyết, UBND tỉnh đề nghị HĐND tỉnh cho phép kéo dài đối với 369 dự án, với tổng số vốn là: 554.721,792 triệu đồng¹ Trong đó: ngân sách cấp tỉnh chiếm 21,9% so với kế hoạch ngân sách cấp tỉnh được HĐND tỉnh thông qua². Qua đó cho thấy việc giải ngân vốn cấp tỉnh thực sự khó khăn. Ban Kinh tế - Ngân sách đề nghị UBND tỉnh chỉ đạo quyết liệt hơn nữa trong năm 2024 để tháo gỡ những khó khăn vướng mắc, khơi thông nguồn vốn, để nguồn vốn đầu tư công thực sự tạo động lực phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh.

- Về nguyên nhân kéo dài thời gian thực hiện và giải ngân kế hoạch đầu tư công năm 2023 sang năm 2024: Ngoài các nguyên nhân khách quan nêu trên, phải nhìn nhận thẳng thắn là còn những nguyên nhân chủ quan dẫn đến phải kéo dài thời gian thực hiện và giải ngân kế hoạch đầu tư công năm 2023 sang năm 2024. Ban Kinh tế - Ngân sách đề nghị UBND tỉnh chỉ đạo các cơ quan, đơn vị liên quan rút kinh nghiệm. Cụ thể một số nguyên nhân chủ quan như sau:

+ Việc phân bổ nguồn vốn kế hoạch đầu tư công của tỉnh năm 2023 còn chậm, phương án điều chỉnh nhiều lần; một số dự án được phân bổ vốn cuối

¹ Cấp tỉnh 72 dự án với số vốn 375.791,417 triệu đồng; Cấp huyện, cấp xã 297 dự án với số vốn 178.930,375 triệu đồng.

² Số vốn đầu tư công ngân sách cấp tỉnh quản lý đã được HĐND tỉnh thông qua: 1.716.225 triệu đồng

năm 2023 nên không thể giải ngân kịp thời. Cụ thể: phân bổ, điều chỉnh kế hoạch vốn 07 lần, tại các thời điểm tháng 12/2022, 10/2023, 11/2023, 12/2023³.

+ Việc phối hợp trong thi công, thực hiện giữa một số dự án chưa thực sự tốt nên tiến độ dự án này làm ảnh hưởng tới tiến độ dự án khác dẫn đến không giải ngân hết số vốn được giao trong 2023, phải đề xuất kéo dài. Cụ thể như: (i) Dự án Cấp điện lưới cho các xã Tân Trạch, Thượng Trạch, huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình và Dự án Nâng cấp tuyến Đường tỉnh 562; (ii) Dự án Xây dựng Bệnh viện Đa khoa huyện Quảng Ninh (cơ sở 2) và Dự án Xây dựng hạ tầng và đường giao thông kết nối Bệnh viện đa khoa huyện Quảng Ninh.

+ Đề xuất chủ trương đầu tư một số dự án chưa được khảo sát kỹ lưỡng nên khi triển khai thực hiện chủ trương phải điều chỉnh nhiều lần. Dẫn đến phải thêm thủ tục, thời gian điều chỉnh chủ trương đầu tư, điều chỉnh dự án,...

+ Sau khi phê duyệt chủ trương đầu tư, việc thực hiện thủ tục chuẩn bị đầu tư từ khảo sát, lập dự án, thẩm định, phê duyệt đến đấu thầu lựa chọn đơn vị thi công kéo dài (theo thống kê là 7 - 9 tháng). Việc kéo dài thời gian thực hiện các thủ tục có trách nhiệm của các cơ quan thẩm định, nhưng đồng thời, cũng có trách nhiệm của chủ đầu tư và các cơ quan liên quan trong việc lựa chọn tư vấn; các đơn vị tư vấn có năng lực hạn chế, yếu kém dẫn đến chất lượng hồ sơ trình chưa đảm bảo phải sửa đổi, bổ sung nhiều lần gây mất thời gian trong công tác thẩm định, phê duyệt, điều chỉnh hồ sơ, kéo dài ảnh hưởng đến công tác giải ngân vốn đầu tư.

+ Việc áp dụng các quy định về phòng cháy chữa cháy vào các công trình, dự án đầu tư công còn vướng mắc: Một số dự án phải thẩm định nhiều lần; một số dự án phải điều chỉnh thiết kế dẫn đến tăng tổng mức đầu tư (nhưng không có nguồn vốn để bố trí); một số dự án hoàn thành nhưng không thể nghiệm thu để đưa vào sử dụng do chưa đảm bảo yêu cầu thẩm định về phương án phòng cháy chữa cháy;... Những vướng mắc này dẫn đến kéo dài thời gian thực hiện các thủ tục, không thể giải ngân hết số vốn được giao.

+ Nhiều dự án gặp vướng mắc về giải phóng mặt bằng, chuyển đổi đất lúa, đất rừng, quy chủ trong thực hiện bồi thường giải phóng mặt bằng... tuy nhiên, một nguyên nhân chủ quan là việc phối hợp giữa chủ đầu tư (nhất là các sở, ban, ngành) với địa phương trong giải phóng mặt bằng còn chưa chặt chẽ, chưa thường xuyên.

- Theo quy định của Luật Đầu tư công, thời gian thực hiện và giải ngân vốn của các dự án được cho phép kéo dài từ năm 2023 đến năm 2024 là đến hết ngày 31/12/2024. Do vậy, đề nghị UBND tỉnh chỉ đạo các chủ đầu tư cam kết giải ngân hết số vốn đề xuất kéo dài theo đúng thời gian quy định. Trường hợp chủ đầu tư

³ Nghị quyết 97/NQ-HĐND ngày 10/12/2021; Nghị quyết số 139/NQ-HĐND ngày 02/10/2023 của Hội đồng nhân dân tỉnh; Quyết định số 3013/QĐ-UBND ngày 22/11/2023; Quyết định số 3326/QĐ-UBND ngày 22/11/2023; Nghị quyết 150/NQ-HĐND ngày 08/12/2023; Quyết định 3659/QĐ-UBND ngày 19/12/2023; Nghị quyết 151/NQ-HĐND ngày 08/12/2023

không giải ngân hết số vốn được phép kéo dài sẽ hủy dự toán, chủ đầu tư phải chịu trách nhiệm trong việc thu xếp nguồn vốn kéo dài không giải ngân hết để hoàn thành công trình theo đúng mục tiêu đề ra. Chịu trách nhiệm trước HĐND tỉnh, UBND tỉnh về số vốn kéo dài không giải ngân hết theo quy định.

- Hiện nay vẫn còn một số nguồn vốn đầu tư công năm 2024 chưa phân bổ chi tiết⁴ như : Bố trí các công trình hoàn thành trả nợ XDCB, chuẩn bị đầu tư và quy hoạch, hỗ trợ doanh nghiệp; đầu tư khắc phục, thích ứng các vùng ngập lụt... Để đẩy nhanh tiến độ giải ngân vốn đầu tư công hàng năm, hạn chế việc kéo dài thời gian thực hiện và giải ngân kế hoạch đầu tư công trong những năm tiếp theo, đề nghị UBND tỉnh quan tâm chỉ đạo cơ quan tham mưu sớm trình phân bổ kế hoạch vốn đầu tư công cho các dự án ngay từ đầu năm, trường hợp chưa phân khai kịp thì phải khẩn trương phân bổ chi tiết sớm trong quý I, để đảm bảo thời gian cho các chủ đầu tư thực hiện giải ngân hết số vốn được giao trong năm.

V. Thẩm tra dự thảo Nghị quyết bổ sung, điều chỉnh danh mục dự án thu hồi đất, chuyển mục đích sử dụng đất năm 2024 trên địa bàn tỉnh Quảng Bình

Sau khi nghiên cứu Tờ trình số 484/TTr-UBND ngày 20/3/2024, Tờ trình số 517/TTr-UBND ngày 27/3/2024 của UBND tỉnh và dự thảo Nghị quyết bổ sung, điều chỉnh danh mục dự án thu hồi đất, chuyển mục đích sử dụng đất năm 2024 trên địa bàn tỉnh Quảng Bình; căn cứ Luật Đất đai năm 2013, các quy định pháp luật có liên quan và tình hình thực tế của địa phương, Ban Kinh tế - Ngân sách có ý kiến như sau:

1. Về cơ sở pháp lý và sự cần thiết ban hành Nghị quyết

Theo quy định của Luật Đất đai năm 2013, đối với các dự án chuyển mục đích sử dụng dưới 10 ha đất trồng lúa, dưới 20 ha đất rừng phòng hộ, đất rừng đặc dụng hoặc thu hồi đất mà không thuộc trường hợp được Quốc hội quyết định, Thủ tướng Chính phủ chấp thuận chủ trương thì phải được Hội đồng nhân dân tỉnh thông qua.

Thực tiễn hàng năm, chỉ tiêu sử dụng đất trồng lúa và các loại đất khác do các ngành, đơn vị, địa phương đăng ký chuyển mục đích để thực hiện các công trình, dự án trên địa bàn tỉnh là khá lớn, tuy nhiên tỷ lệ thực hiện đạt thấp; nhiều dự án đã được HĐND tỉnh thông qua danh mục dự án thu hồi đất, chuyển mục đích sử dụng đất quá 3 năm nhưng chưa triển khai thực hiện, phải đăng ký lại theo quy định của Luật Đất đai.

Vì vậy, việc UBND tỉnh trình HĐND tỉnh thông qua dự thảo Nghị quyết bổ sung, điều chỉnh danh mục dự án thu hồi đất, chuyển mục đích sử dụng đất năm 2024 trên địa bàn tỉnh Quảng Bình là phù hợp với quy định của pháp luật và nhu cầu sử dụng đất để thực hiện các dự án, phục vụ phát triển kinh tế - xã hội trên địa bàn tỉnh.

⁴ Dự phòng vốn đối ứng ODA 70 tỷ đồng; các nguồn chưa phân bổ chi tiết 130 tỷ đồng.

2. Về nội dung dự thảo Nghị quyết

Quá trình thẩm tra, Ban Kinh tế - Ngân sách đã phối hợp với cơ quan soạn thảo nghị quyết rà soát hồ sơ, kết hợp khảo sát thực tế hiện trường tại một số dự án; đã thống nhất đưa ra khỏi danh mục 02 dự án⁵ và điều chỉnh lại các phụ lục kèm theo dự thảo Nghị quyết để phù hợp với quy định.

Tại nội dung trình lần này, UBND tỉnh đề nghị HĐND tỉnh thông qua bổ sung, điều chỉnh danh mục 13 dự án thu hồi đất, chuyển mục đích sử dụng đất năm 2024 trên địa bàn tỉnh Quảng Bình, bao gồm:

- Thông qua bổ sung danh mục 10 dự án thu hồi đất theo quy định tại khoản 3 Điều 62 của Luật Đất đai năm 2013 (trong đó, có 2 dự án đồng thời chuyển mục đích sử dụng đất trồng lúa theo quy định tại Khoản 1 Điều 58 Luật Đất đai năm 2013). Tổng diện tích sử dụng đất 429,48 ha, trong đó: 22,80 ha đất trồng lúa; 406,68 ha các loại đất khác.

- Thông qua bổ sung danh mục 02 dự án chuyển mục đích sử dụng đất trồng lúa theo quy định tại Khoản 1 Điều 58 Luật đất đai năm 2013. Tổng diện tích sử dụng đất 1,41 ha, trong đó: 1,30 ha đất trồng lúa và 0,11 ha các loại đất khác.

- Thông qua điều chỉnh danh mục 01 dự án: Khu neo đậu tránh trú bão cho tàu cá kết hợp cảng cá bắc sông Gianh, thị xã Ba Đồn, tỉnh Quảng Bình đã được Hội đồng nhân dân tỉnh thông qua tại Nghị quyết số 155/NQ-HĐND ngày 08/12/2023; dự án đồng thời chuyển mục đích sử dụng đất trồng lúa theo quy định tại Khoản 1 Điều 58 Luật Đất đai năm 2013, cụ thể:

+ Trước điều chỉnh: Diện tích 60,00 ha (bao gồm: 60,00 ha các loại đất khác). Vị trí thực hiện dự án tại phường Quảng Phúc, thị xã Ba Đồn. Tên dự án: Khu neo đậu tránh trú bão cho tàu cá kết hợp cảng cá Bắc sông Gianh, phường Quảng Phúc.

+ Sau điều chỉnh: Diện tích 58,28 ha (bao gồm: 5,87 ha đất trồng lúa và 52,41 ha các loại đất khác). Vị trí thực hiện dự án tại phường Quảng Phúc và phường Quảng Thuận, thị xã Ba Đồn. Tên dự án: Khu neo đậu tránh trú bão cho tàu cá kết hợp cảng cá Bắc sông Gianh, thị xã Ba Đồn, tỉnh Quảng Bình.

Qua xem xét, thẩm tra Ban Kinh tế Ngân sách thấy rằng: Các dự án đề nghị bổ sung, điều chỉnh thu hồi đất, chuyển mục đích sử dụng đất trình lần này đã đảm bảo cơ sở pháp lý, cơ sở thực tiễn, Ban Kinh tế - Ngân sách thống nhất trình HĐND tỉnh thông qua. Đồng thời, có ý kiến như sau:

- Đối với Dự án giải phóng mặt bằng và san lấp Khu Công nghiệp Cảng biển Hòn La mở rộng tại xã Quảng Đông, huyện Quảng Trạch: Tại kỳ họp này UBND tỉnh trình đồng thời cùng với quyết định phê duyệt chủ trương đầu tư dự án; do vậy, dự án chỉ đủ điều kiện thông qua sau khi chủ trương đầu tư của dự án đã được HĐND tỉnh thông qua.

⁵ Dự án Hạ tầng kỹ thuật khu dân cư Bắc Ninh 2, xã Võ Ninh; và dự án Hạ tầng kỹ thuật phát triển quỹ đất cụm Trung tâm (vùng đất làng thôn Trường Niên).

- Đối với dự án Khu neo đậu tránh trú bão cho tàu cá kết hợp cảng cá bắc sông Gianh, thị xã Ba Đồn: Trong quá trình triển khai dự án, đề nghị UBND tỉnh chỉ đạo Chủ đầu tư phối hợp với chính quyền địa phương có giải pháp phù hợp đối với số diện tích khoảng 03 ha cây ngập mặn hiện đang sinh trưởng phát triển tốt trong phạm vi thu hồi đất của dự án, nhằm đảm bảo môi trường sinh thái khu vực ven cửa sông Gianh.

- Đối với các dự án có liên quan đến quyền sử dụng đất nông nghiệp và các loại đất khác của tập thể, các hộ gia đình, cá nhân. Trong quá trình triển khai thực hiện các thủ tục pháp lý liên quan... Đề nghị UBND tỉnh quan tâm chỉ đạo đơn vị, địa phương công khai lấy ý kiến của đối tượng chịu tác động, đối tượng đang có quyền sử dụng đất mà bị thu hồi, chuyển mục đích sử dụng đất... Đảm bảo đầy đủ, kịp thời, không bỏ sót đối tượng được quyền lấy ý kiến.

VI. Thẩm tra dự thảo Nghị quyết phê duyệt chủ trương chuyển mục đích sử dụng rừng sang mục đích khác trên địa bàn tỉnh Quảng Bình

Sau khi nghiên cứu Tờ trình số 500/TTr-UBND ngày 21/3/2024 của UBND tỉnh và dự thảo Nghị quyết về phê duyệt, điều chỉnh chủ trương chuyển mục đích sử dụng rừng sang mục đích khác trên địa bàn tỉnh Quảng Bình; căn cứ Luật Lâm nghiệp, các quy định pháp luật có liên quan và tình hình thực tế của địa phương, Ban Kinh tế - Ngân sách đã chủ trì, phối hợp với Ban Pháp chế thẩm tra như sau:

1. Cơ sở pháp lý và sự cần thiết ban hành Nghị quyết

Theo quy định tại Điều 20, Luật Lâm nghiệp 2017 (có hiệu lực từ 01/01/2019), Hội đồng nhân dân cấp tỉnh quyết định chủ trương chuyển mục đích sử dụng rừng phòng hộ dưới 20 ha, rừng sản xuất dưới 50 ha. Do đó, UBND tỉnh trình HĐND tỉnh ban hành Nghị quyết phê duyệt, điều chỉnh chủ trương chuyển mục đích sử dụng rừng sang mục đích khác là phù hợp với quy định của pháp luật và nhu cầu sử dụng đất để thực hiện các dự án, phục vụ phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

2. Về nội dung trình dự thảo Nghị quyết

Tại dự thảo Nghị quyết, UBND tỉnh trình HĐND tỉnh phê duyệt, điều chỉnh chủ trương chuyển mục đích sử dụng rừng sang mục đích khác trên địa bàn tỉnh Quảng Bình đối với các 07 công trình, dự án. Trong đó:

- Có 06 công trình, dự án phê duyệt mới, gồm 03 dự án đầu tư công và 03 dự án của nhà đầu tư với tổng diện tích rừng đề nghị quyết định chủ trương chuyển mục đích sử dụng là 56.999,8 m², gồm: 43.567,6 m² thuộc quy hoạch rừng sản xuất và 13.432,2 m² ngoài quy hoạch 3 loại rừng có nguồn gốc là rừng sản xuất;

- Điều chỉnh chủ trương chuyển mục đích sử dụng rừng đối với 01 Dự án: *Cải tạo bình diện vị trí số 4: Từ Km489+600 đến Km490+400 (lý trình Đường sắt) thuộc dự án Cải tạo, nâng cấp đoạn Vinh - Nha Trang, tuyến đường sắt Hà Nội - TP. Hồ Chí Minh* đã được Hội đồng nhân dân tỉnh thông qua tại điểm 9

Phụ lục kèm theo Nghị quyết số 112/NQ-HĐND ngày 24/3/2023 để phù hợp với phạm vi, ranh giới mới theo Thiết kế bản vẽ thi công chi tiết được Cục Quản lý đầu tư xây dựng - Bộ Giao thông Vận tải thẩm định và hồ sơ chỉnh lý địa chính được duyệt. Cụ thể:

+ Tổng diện tích rừng đã được phê duyệt 14.512,7 m² (gồm: 3.282,9 m² thuộc quy hoạch rừng sản xuất và 11.229,8 m² ngoài quy hoạch 3 loại rừng).

+ Tổng diện tích rừng đề nghị điều chỉnh 15.252,8 m² (gồm: 4.684,4 m² thuộc quy hoạch rừng sản xuất và 10.568,4 m² ngoài quy hoạch 3 loại rừng).

Toàn bộ diện tích rừng đề nghị chuyển đổi mục đích sử dụng rừng sang mục đích khác chủ yếu là rừng thuộc quy hoạch là sản xuất và rừng ngoài quy hoạch 3 loại rừng, thuộc đối tượng rừng trồng.

Qua xem xét, thẩm tra Ban Kinh tế Ngân sách thấy rằng: Các dự án đề nghị chuyển mục đích sử dụng rừng sang mục đích khác được đưa vào dự thảo Nghị quyết đảm bảo hồ sơ, thủ tục pháp lý theo quy định. Địa điểm thực hiện dự án phù hợp với kế hoạch sử dụng đất cấp huyện và các quy hoạch liên quan trong Quy hoạch tỉnh (như Quy hoạch lâm nghiệp, quy hoạch giao thông, quy hoạch khoáng sản,...); đảm bảo các yêu cầu về kinh tế - xã hội, môi trường và quốc phòng, an ninh. Ban Kinh tế - Ngân sách thống nhất trình HĐND tỉnh thông qua như đề nghị của UBND tỉnh.

Trên đây là báo cáo thẩm tra của Ban Kinh tế - Ngân sách, kính trình Hội đồng nhân dân tỉnh xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- Đại biểu HĐND tỉnh;
- Lưu: VT.

TM. BAN KINH TẾ - NGÂN SÁCH
KT. TRƯỞNG BAN
PHÓ TRƯỞNG BAN

Ngô Nữ Quỳnh Trang